

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quicksan flora en fauna

Deutersestraat 41 te Cromvoirt

Rapportnummer 18-0398

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Deutersestraat 41 te Cromvoirt

November 2018

Rapportnummer: 18-0398

In opdracht van: F. Schalkwijk en M. van Pelt
Heikantstraat 17
5261 XM Vught

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: I.J.J. Vleut

Auteur: I.J.J. Vleut

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	19
5.1	Beschermde gebieden.....	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Advies, vervolgstappen en aanbevelingen.....	21
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens het pand aan de Deutersestraat 41 te Cromvoirt met in het bestemmingsplan als bestemming bedrijfswoning te veranderen naar burgerwoning. De initiatiefnemer beoogt vervolgens de woningen kadastraal splitsen. In verband met de bestemmingswijziging is het noodzakelijk dat de niet gebruikte bedrijfsbebouwing wordt gesloopt. Daarom zal een voormalige stierenstal worden gesloopt.

In verband met de bestemmingsplanwijziging is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

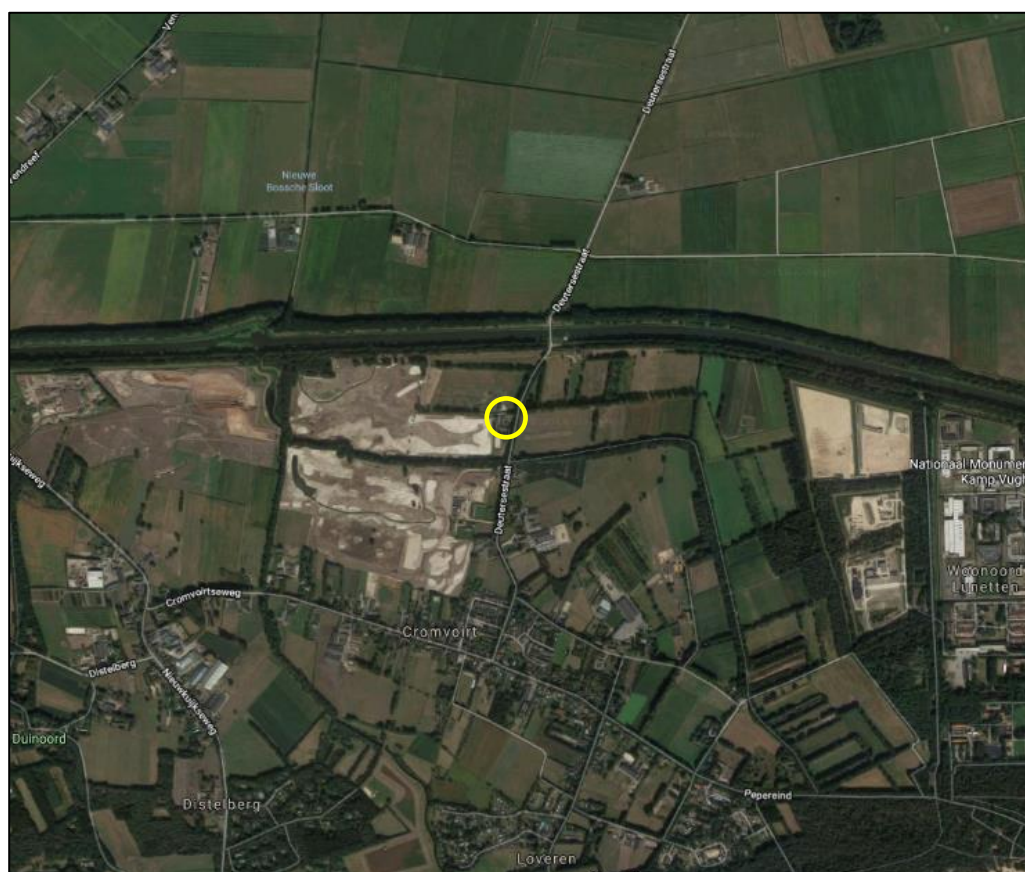
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, het advies en de vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft Deutersestraat 41 te Cromvoirt. Het plangebied ligt ten noorden van Cromvoirt, buiten de bebouwde kom. Het plangebied betreft een bedrijfswoning, een schuur en een stierenstal. Aan de oostkant grenst het plangebied aan de Deutersestraat en een afwateringssloot en aan de westkant ligt een golfbaan. Aan de noordkant stond vroeger een varkensstal die inmiddels is gesloopt en waar grond is afgegraven. Het plangebied wordt in de wijde omgeving omringd door open agrarisch gebied.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gele cirkel) (bron: Google maps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (gele lijn), met bedrijfswoning (1), te slopen stierenstal (2) en schuur (3) (bron: Google maps).

Foto 1. Voorzijde bedrijfswoning

Foto 2. Voorzijde bedrijfswoning

Foto 3. Binnenplaats met schuur en stierenstal

Foto 4. Binnenplaats met schuur en stierenstal

Foto 5. Westzijde voormalige stierstal

Foto 6. Stierstal met sporen van kerkuil op de balken

Foto 7. Braakballen kerkuil in de stierstal

Foto 8. Zuidzijde stierstal

Foto 9. Schuur met kerkuilenkast

Foto 10. Schuur met kerkuilenkast

2.2 Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan bestaat uit omzetten van de bestemming van de bedrijfswoning naar burgerwoning en het slopen van de stierenstal. De schuur blijft behouden, nr. 3 in figuur 2 op pagina 6.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

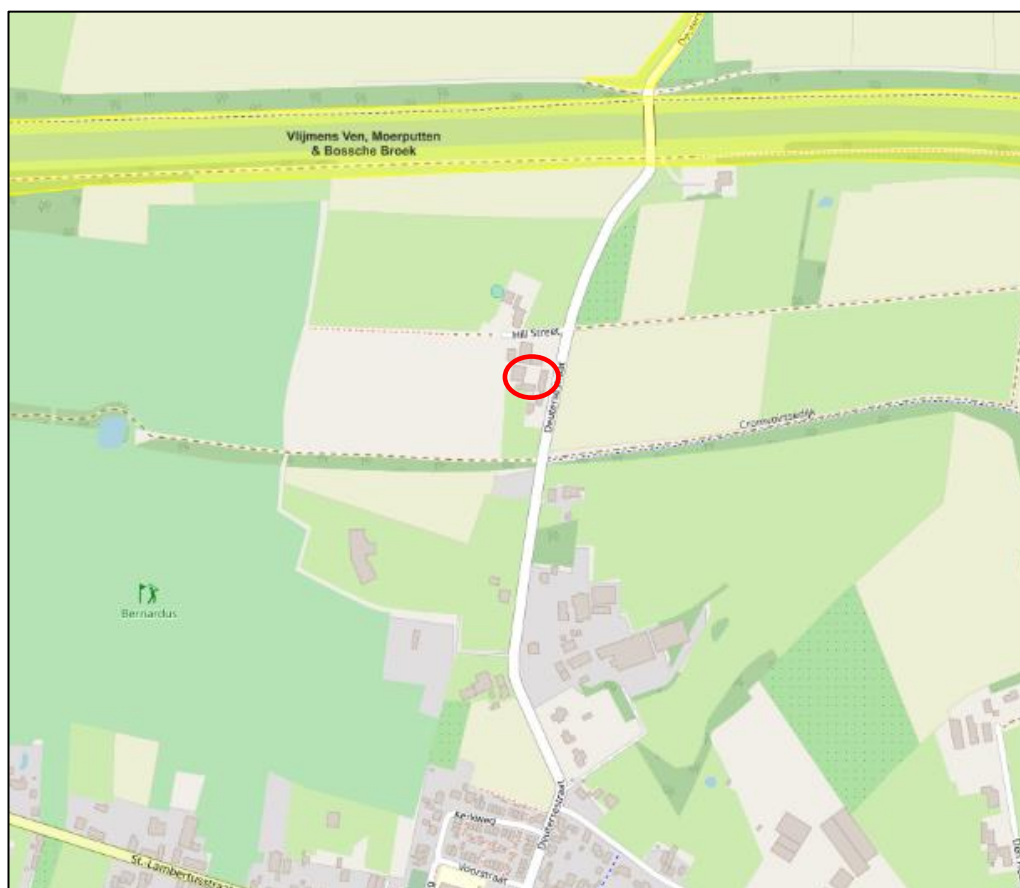
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 20 november 2018 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 5°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, op circa 280 meter afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 3. Het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen, op ongeveer 1,9 kilometer afstand ten zuidwesten van het plangebied, is het volgende dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Figuur 3. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (geel)
(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering en verstoring door mechanische effecten zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Op basis van de aard van de voorgenomen plannen en de korte duur van het slopen van de stal kunnen de effecten verstoring door geluid, licht en optische verstoring worden uitgesloten. Het is derhalve uit te sluiten dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaarten op de website van de provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB (natuurnetwerk Brabant). Figuur 4 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van het NNB. Het dichtstbijzijnde gebied wat behoort tot het NNB ligt ongeveer 40 meter ten noordoosten van het plangebied, aan de andere kant van de Deutersestraat.

Figuur 4. Ligging plangebied (binnen rode lijn) ten opzichte van het NNB (groen) (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB. De voorgenoemen plannen zullen de kernkwaliteiten van het NNB niet aantasten. Aangezien het plangebied in de beoogde situatie woonfunctie houdt, hebben de voorgenoemen plannen geen negatief effect hebben op het omliggende NNB.

Conclusie

Het is uit te sluiten dat de voorgenoemen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het NNB hebben de voorgenoemen plannen geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Uit de NDFF blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied de beschermde plantensoorten wolfskers kartuizer anjer, kluwenklokje (alle §3.3 Wnb) en drijvende waterweegbree (§3.2 Wnb) voorkomen. Het plangebied bestaat voornamelijk uit gebouwen met bestrating en het ontbreekt daardoor aan geschikt habitat voor bovengenoemde soorten. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

Binnen het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde soorten planten binnen het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit gegevens van de NDFF, De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat op een afstand van nul tot vijf kilometer de beschermde vlindersoorten zilveren maan, kleine ijsvogelvlinder, bruine eikenpage, grote vos, grote weerschijnvlinder (alle §3.3 Wnb) en pimperlblauwtje (§3.2 Wnb) voorkomen.

In bovenstaande bronnen zijn de habitatvoorkeuren van de beschermde vlindersoorten opgezocht. Het ontbreekt in het plangebied aan geschikt habitat en/of waardplanten voor de bovengenoemde beschermde vlindersoort. Beschermde vlinders hebben specifieke habitateisen waar het plangebied niet aan voldoet. Dit in ogenschouw genomen is het voorkomen van beschermde vlindersoorten in het plangebied uit te sluiten.

Uit gegevens van de NDFF, De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellennet.nl blijkt dat op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde libellensoorten gevlekte witsnuitlibel (§3.2 Wnb) en Kempense heidelibel (§3.3 Wnb) voorkomen.

In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor de bovenstaande libellensoorten. Hiermee kan het voorkomen van deze libellensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is het voorkomen van andere beschermde vlindersoorten en beschermde soorten libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens gegevens van de NDFF komen op een afstand korter dan 25 kilometer van het plangebied geen beschermde kevers of weekdieren voor. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is voor beschermde weekdieren en kevers.

De beschermde soorten houtkevers heldenbok, juchtleerkever en vliegend hert zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen met vermolmd en rottende bomen. De vermiljoenkever (§3.2 Wnb) is tot nu toe slechts bekend van een zeer beperkt gebied op de grens van de twee zuidelijke provincies Noord-Brabant en Limburg. Ze leven daar in natte gebieden met veel dood hout. Uit het veldbezoek blijkt dat geschikte habitattypen voor beschermde soorten houtkevers niet aanwezig zijn in het plangebied. Het is zodoende uit te sluiten dat beschermde houtkevers in het plangebied voorkomen.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van permanente wateren. Van de brede geelrandwaterroofkever is geen voorkomen bekend in de omgeving van het plangebied. De huidige biotoop van deze soort is te omschrijven als een ven of (hoog)veen met zuur, helder water. De brede geelrandwaterroofkever is alleen nog bekend uit een klein gebied in Zuidwest Drenthe. Vanwege de habitatvoorkeur en de bekende verspreiding is de aanwezigheid van de brede geelrandwaterroofkever in het plangebied uit te sluiten.

De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oppervlaktewater. Bataafse stroommossel is uitgestorven in Nederland. Het voorkomen van deze soort is daarom uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren in het plangebied uit te sluiten.

Platte schijfhoren komt voor binnen één kilometer van het plangebied, blijkt uit gegevens van de NDFF. Platte schijfhoren wordt met name aangetroffen in onder andere voedselrijke sloten van (veen-)weidegebieden met een uitbundige onderwatervegetatie (Stichting Anemoon). Het is dan ook niet uit te sluiten, dat platte schijfhoren voorkomt in de sloten rondom het plangebied.

Conclusie

Het is uit te sluiten dat de beschermde gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren (beide §3.2 Wnb) voorkomen binnen het plangebied of in de directe omgeving.

4.2.4 Vissen

Vanwege het feit dat in het plangebied geen permanent oppervlaktewater aanwezig is, kan het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater kan de aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Uit de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al., 2009) en gegevens van de NDFF komen binnen een kilometer van het plangebied kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle §3.3 Wnb), heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad (§3.2 Wnb) voor. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens deze bronnen Alpenwatersalamander en meerkikker voor (§3.3 Wnb).

Tevens komen volgens bovengenoemde bronnen binnen een kilometer van het plangebied de reptielsoort levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) en op een afstand van één tot vijf komen de ringslang (§3.3 Wnb) en muurhagedis voor (§3.2 Wnb).

De algemeen voorkomende Alpenwatersalamander, bruine kikker, kleine watersalamander, bastaardkikker, meerkikker en gewone pad (§3.3 Wnb) stellen weinig eisen aan hun leefomgeving en komen zelfs voor in stedelijk gebied, parken en tuinvijvers. De gewone pad kan zelfs in kelders en schuren overwinteren. De stierenstal kan mogelijk gebruikt worden door de gewone pad als landhabitat. Het voorkomen van deze soort in het plangebied kan derhalve niet worden uitgesloten. De andere algemeen voorkomende soorten gebruiken mogelijk het plangebied als landhabitat, maar zullen niet in de stierenstal verblijven.

Het plangebied is vanwege de inrichting en het gebruik ongeschikt als leefgebied voor amfibieën die kritischer zijn ten aanzien van hun leefgebied. Hiermee kan het voorkomen van poelkikker, heikikker, rugstreeppad en kamsalamander in het plangebied worden uitgesloten.

De Levendbarende hagedis komt het meeste voor in heidegebieden en op venoevers. In het plangebied en in de directe omgeving ontbreekt het aan geschikt habitat voor deze soort en het voorkomen in het plangebied is daardoor uitgesloten.

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats bij voorkeur bij moerassen, natte graslanden, laagveengebieden en broekbossen. Aangezien het plangebied niet voldoet aan de habitateisen van de ringslang is het voorkomen van de ringslang uit te sluiten.

De muurhagedis komt voornamelijk voor bij rotsachtige hellingen, muurtjes en ruïnes met dikke verweerde en begroeide muren hebben. Binnen het plangebied en in de directe omgeving ontbreekt het aan geschikt habitat voor deze soort en is het voorkomen daardoor uitgesloten.

Effectbeoordeling

De voorgenomen sloop van de stierenstal heeft mogelijk negatief effect op het landhabitat van de gewone pad.

Conclusie

De gewone pad gebruikt mogelijk de stierenstal als landhabitat. Voor deze soort geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse algemene vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek is een roodborstje waargenomen.

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een afstand van één kilometer tot het plangebied het voorkomen van kerkuil, steenuil en ransuil bekend is. Daarnaast is uit de gegevens van de NDFF gebleken dat binnen een afstand van één kilometer tot het plangebied het voorkomen gierzwaluw en huismus bekend is.

Volgens de uilenwerkgroep Vught zat er vroeger een kerkuilnest in een stal aan de Deutersestraat 41 die inmiddels al is gesloopt. De nestlocatie is toen gecompenseerd door middel van twee nestkasten in de buurt van de oude locatie, maar buiten het plangebied. Eén van de kasten is opgehangen bij een koeienboer aan de overkant van de Deutersestraat de tweede is opgehangen bij een boerderij aan de Sint Lambertusstraat.

Volgens de opdrachtgever zijn tot een paar weken geleden braakballen gevonden van een kerkuil in de bestaande schuur. Bij inspectie van de schuur is ter plaatse geen kerkuil waargenomen en zijn geen braakballen of sporen van een kerkuil aangetroffen. Wel zijn meerdere verse braakballen, krijtstrepen (witte poep) en veren van de kerkuil aangetroffen in de stierenstal (foto 6 & 7). De stal wordt vermoedelijk als tijdelijke rustplaats gebruikt. Overdag is de kerkuil niet waargenomen in de stal. De houten balken in de schuur zijn kortgeleden geïmpregneerd met houtbescherming om houtaantastende insecten tegen te gaan en de balken te kunnen behouden. Mogelijk is de kerkuil daardoor verstoord en gebruikt het dier nu de stierenstal als tijdelijke verblijfplaats. Ten tijde van het veldbezoek stond er een nestkast in de schuur binnen het plangebied, maar die was nog niet op de juiste locatie geplaatst. Op 30 november 2018 is de kerkuilenkast met de hulp van Sietske van Maren van de uilenwerkgroep Vught in de schuur geplaatst (foto 9 & 10). Tijdens het plaatsen van kast zijn braakballen waargenomen in de schuur.

Gierzwaluwen zijn uitsluitend van april tot en met oktober in Nederland aanwezig en zijn nu dan ook niet waargenomen tijdens het veldbezoek. De schuur en woning kunnen dienen als nestlocatie voor de gierzwaluw. Bij de stierenstal ontbreekt het aan nestmogelijkheden.

Huismussen zijn niet waargenomen binnen het plangebied of in de directe omgeving. De schuur en bedrijfswoning kunnen mogelijk dienen als verblijfplaats voor de huismus. De stierenstal biedt weinig tot geen nestmogelijkheden voor de huismus. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. Het ontbreekt binnen het plangebied en de directe omgeving aan dekking en voedsel en derhalve is de aanwezigheid van nestplekken van huismussen in de woning en de schuur uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn uit te sluiten; in het plangebied blijft voldoende geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig.

Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren.

De schuur heeft in het verleden dienst gedaan als verblijfplaats voor de kerkuil. In de schuur zijn tijdens het veldbezoek geen sporen meer van de kerkuil aangetroffen. Wel zijn er sporen (braakballen en krijtstrepen) aangetroffen van de kerkuil in de stierenstal. De stal dient als tijdelijke verblijfplaats voor de kerkuil. Het slopen van de stal zal leiden tot het verloren gaan van een tijdelijke verblijfplaats van de kerkuil.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

De stierenstal is door kerkuil in gebruik als tijdelijke verblijfplaats en niet als nestplaats. De tijdelijke verblijfplaats gaat bij het slopen verloren. De kerkuil is relatief flexibel in het wisselen van verblijfplaatsen, maar zal bij verstoring een

alternatieve locatie in zijn territorium zoeken. De te behouden schuur binnen het plangebied is reeds eerder in gebruik genomen door de kerkuil, maar de verstoring in de schuur heeft er mogelijk voor gezorgd dat de kerkuil naar de stal is verhuisd. De schuur is geschikt en zal beschikbaar blijven voor de kerkuil. Tijdens het schrijven van de rapportage is de kerkuilenkast in de schuur geplaatst en zijn braakballen waargenomen van een kerkuil door Sietske van Maren van de kerkuilenwerkgroep Vught. Dit betekent dat de schuur wederom wordt gebruikt als verblijfplaats voor de kerkuil. De sloop van de stal zal geen significant effect hebben op de kerkuil. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is hier dus niet aan de orde. De oorspronkelijke verblijfplaats in de schuur blijft behouden en is geoptimaliseerd door het plaatsen van een kerkuilenkast.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied van algemene vogelsoorten mits rekening worden gehouden met het broedseizoen. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

De te slopen stierenstal wordt gebruikt als tijdelijke verblijfplaats door een kerkuil en bij de sloop zal de verblijfplaats verloren gaan. Eerder had de kerkuil een verblijfplaats in de te behouden schuur, maar door tijdelijke verstoring is de kerkuil verhuist. De schuur blijft behouden en zal in de toekomst beschikbaar blijven voor de kerkuil. Door middel van het plaatsen van de nestkast is de schuur nu ook beschikbaar als nestlocatie. Het slopen van de stal zal geen significant effect hebben op de kerkuil. De oorspronkelijke verblijfplaats in de schuur blijft behouden. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is hier niet aan de orde.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en franjestaart (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied.

Het plangebied en de directe omgeving is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen is in het plangebied. De bedrijfswoning en schuur bieden mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen. De stierenstal biedt geen

mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. in de stal zijn geen kieren of spleten aangetroffen waar vleermuizen in kunnen zitten en het ontbreekt aan een dakconstructie met mogelijkheden voor vleermuizen om onder te verblijven.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes aanwezig die mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Mogelijk vormen de laanbomen ten oosten van het plangebied een vliegroute voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving (0 – 1 km) van het plangebied de volgende soorten voorkomen: bosmuis, bunzing, damhert, das, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, veldmuis, vos en wezel (alle §3.3 Wnb). Op grotere afstand (1 – 5 km) van het plangebied komen aardmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, ondergrondse woelmuis, steenmarter, veldmuis, waterspitsmuis en woelrat voor (alle §3.3 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen en verblijfplaatsen aangetroffen van das, vos, steenmarter, hermelijn, wezel, steenmarter en konijn. De das, vos, hermelijn, konijn en wezel komen mogelijk in de omgeving van het plangebied voor, maar zullen geen gebruik maken van de bebouwing binnen het plangebied. Wel is het aannemelijk dat het plangebied leefgebied vormt van algemene soorten (spits)muizen en egel.

Steenmarter komt wel regelmatig voor bij en in bebouwing. De soort laat echter duidelijke sporen achter, zoals etensresten en/of uitwerpselen. Tijdens het veldbezoek is sporenonderzoek uitgevoerd in schuur en stierenstal. In het plangebied zijn geen sporen van (een verblijfplaats van) steenmarter waargenomen. Dit is voldoende bewijs dat de stierenstal niet in gebruik is genomen door de steenmarter en dat verblijfplaatsen van de soort binnen het plangebied uitgesloten zijn.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De stal die gesloopt zal worden biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor vleermuizen. Er zijn geen werkzaamheden voorzien aan de laanbomen waardoor effecten op vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Mogelijk gebruikt een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 Wnb het plangebied, als (onderdeel van hun) leefgebied. Dit betreft de soorten egel, en algemene (spits)muizensoorten. Het slopen van de stierenstal kunnen voor verstoring zorgen voor deze soorten.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemene soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming; egel en algemene (spits)muizensoorten geldt in de provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is

derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied en de laan ten oosten van het plangebied biedt mogelijk vliegroutes voor vleermuizen. Het plangebied blijft beschikbaar als foerageergebied en de laan blijft behouden waardoor een mogelijke vliegroute gehandhaafd blijft. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn alleen mogelijk in de schuur en bedrijfswoning. De geplande werkzaamheden hebben geen effect op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Tijdens de werkzaamheden kunnen exemplaren van algemene (spits)muizensoorten en egel verstoord worden. Voor deze soorten geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

5 Samenvatting en conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Uit de kaarten van de kaartbank op de website van de Provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB. Aangezien het plangebied in de beoogde situatie woonfunctie houdt, hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op het omliggende NNB.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende dieren- en plantensoorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming, zie tabel 1 op pagina 28.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en struiken niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

De stierenstal wordt gebruikt als tijdelijke verblijfplaats van de kerkuil en bij de sloop zal de verblijfplaats verloren gaan. De schuur is in het verleden gebruikt als verblijfplaats van de kerkuil en zal in de toekomst beschikbaar blijven voor de kerkuil. Tijdelijke verstoring in de schuur heeft er mogelijk voor gezorgd dat de kerkuil naar de stal is verhuisd. De schuur is geschikt en zal beschikbaar blijven voor de kerkuil. Geadviseerd wordt om de schuur te optimaliseren voor de kerkuil en een nestkast te plaatsen onder begeleiding van de uilenwerkgroep om een negatief effect op de kerkuil te voorkomen. Ten tijde van het veldonderzoek was al een nestkast voor de kerkuil gekocht en was contact gemaakt met Sietske van Maren van de kerkuilenwerkgroep Vught. De kast is door Sietske op 30 november 2018 in de schuur opgehangen. Tijdens het plaatsen van de kerkuilenkast zijn braakballen van een kerkuil waargenomen in de schuur. De schuur is dus weer in gebruik genomen door de kerkuil en zal door het plaatsen van de nestkast ook gebruikt kunnen worden als nestlocatie. De sloop van de stierenstal zal geen significant effect hebben op de kerkuil en er is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Na de tijdelijke verstoring is de oorspronkelijke verblijfplaats, de schuur, weer in gebruik genomen en voorzien van een nestlocatie. De schuur zal in de toekomst behouden blijven als vaste verblijfplaats voor de kerkuil.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De woning en schuur bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben echter geen invloed op de schuur en woning. Het is uitgesloten dat in de stal verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn aangezien er geen geschikte locaties zijn gevonden waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Mogelijk wordt de laan ten oosten van het plangebied gebruikt als vliegroute. De voorgenomen plannen hebben hier geen betrekking op waardoor effecten op vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

De amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en Alpenwatersalamander (§3.3 Wnb) gebruiken het plangebied mogelijk als landhabitat. De kleine watersalamander, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en Alpenwatersalamander zullen geen negatief effect ondervinden van de sloop van de stal. De gewone pad kan de stierenstal wel mogelijk gebruiken als land- en overwinteringshabitat. Voor deze soort geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren; egel en algemene (spits)muizensoorten, van §3.3 van de Wet natuurbescherming geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Het is niet uit te sluiten dat werkzaamheden een negatief effect hebben op deze soorten. Voor deze algemene grondgebonden zoogdieren geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

5.3 Advies, vervolgstappen en aanbevelingen

De volgende maatregelen dienen genomen te worden om het overtreden van de Wet natuurbescherming te voorkomen:

1. Het verwijderen/snoeien van bomen en struiken dient plaats te vinden buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	§3.3 Wnb	Landhabitat	Nee	-	-
Egel en algemene (spits)muisensoorten	§3.3 Wnb	Leefgebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Vliegroutes	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Nee	-	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Kerkuil	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Verblijfplaats	Ja	Nee	

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bij12. 2017. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. 2017. Gierzwaluw. *Apus apus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. 2017. Huismus. *Passer domesticus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. 2017. Kerkuil. *Tyto alba*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Cuppen J.G.M. & Koese, B., 2005. De gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* in Nederland: een eerste inhaalslag.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 20-11-2018
- + <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 20-11-2018 16:16:50'
- + www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

4

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.